

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра Фінансового менеджменту та фондового ринку

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня бакалавра зі спеціальності
072 Фінанси, банківська справа та страхування

освітньо-професійна програма
Фінанси, фінансовий менеджмент та страхування

на тему: «Фінансові результати комерційного банку»

Виконавець:

студент 41 групи факультету **ФБС**
Ніколаєнко Лілія Сергіївна

/підпис/

Науковий керівник:

к.е.н., доцент
Лапіна Ірина Сергіївна

/підпис/

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми Банківська система є важливим елементом економічної системи держави. Стабільне прозоре функціонування банківських установ є однією з умов конкурентоспроможності української економіки. В економічній літературі досі відсутні всебічні дослідження формування та розподілу прибутку від функціонування комерційних банків. Питання гармонізації таких понять, як ліквідність і прибутковість банківської установи, залишається невирішеним, що впливає на стабільність банківських установ, економіку і захист інтересів вкладників і кредиторів банку.

Комерційні банки є основною ланкою в банківській системі. Основною метою функціонування комерційних банків є отримання максимального прибутку. Таким чином, операційний прибуток є найважливішою умовою і причиною зацікавленості в результатах фінансової діяльності. Збільшення прибутку є основою фінансової бази для самофінансування, вирішення проблем соціальних і матеріальних потреб. Показники прибутку мають вирішальне значення для оцінки виробничої та фінансової складових комерційного банку.

Фінансовий результат як основний результат діяльності відповідає потребам як самого банку, так і держави в цілому. Аналіз факторів, що впливають як на кінцевий результат (прибуток або збиток) звітного періоду, так і на його складові, відіграє важливу роль при прийнятті управлінських рішень на основі фінансових результатів, наявних у розпорядженні банку. Під час фінансової кризи внесок комерційних банків у фінансові результати є одним з їх основних джерел фінансування і, крім того, одним із засобів збільшення власного капіталу банківського сектора в регіоні.

Комерційні банки в сучасних умовах повинні зосередитися на оптимізації структури доходів і підвищенні ліквідності, оскільки банки виступають регуляторами грошового обігу і посередниками в накопиченні і перерозподілі коштів, а також відіграють важливу роль в економічній трансформації України. Комерційні банки виступають в якості потужних важелів впливу на виробництво, фінанси та інші сектори економіки. Економіка країни не може повноцінно функціонувати без надійного, стабільного і сильного банківського сектора. Проблему організації та методології обліку фінансових результатів, доходів і витрат банків, відображеної в роботах таких вчених, як А. П. Аксьонов, А. І. Волков, В. Д. Гриб, С. Ф. Подкрупівний, В. В. Жидальов, А. С. Пасічник, А. М. Герасимович, М. Т. Белуха, А. С. Бородкін та інші вивчені.

Мета дослідження є узагальнення та систематизація теоретичних знань з управління фінансовими результатами комерційних банків, підвищення їх прибутковості та практичного застосування на практиці.

Завдання дослідження:

1) визначити сутність та характеристику фінансових результатів комерційного банку;

- 2) описати характеристику складових систем управління фінансового результату комерційного банку;
- 3) окреслити аналітичне підґрунтя оцінки фінансових результатів КМ;
- 4) проаналізувати фінансово-економічну діяльність АТ КБ "ПриватБанк";
- 5) скласти аналіз доходів та витрат фінансово-економічної діяльності АТ КБ "ПриватБанк";
- 6) оцінити абсолютних та відносних показників фінансових результатів АТ КБ "ПриватБанк";
- 7) визначити напрями підвищення ефективності складових механізму управління фінансовими результатами банку АТ КБ "ПриватБанк";
- 8) сформувати стратегію, орієнтованої на підвищення фінансових результатів АТ КБ "ПриватБанк".

Об'єкт дослідження є процеси формування фінансової діяльності АТ КБ "ПриватБанк".

Предмет дослідження є економічні відносини банку, теоретичні та практичні проблеми підвищення прибутковості комерційних банків в сучасних умовах в Україні, а також оцінка фінансових результатів.

Методи дослідження аналіз і синтез, горизонтальний і вертикальний аналіз, узагальнення, розрахунково-аналітичний, аналіз абсолютних та відносних показників та графічний.

Інформаційна база дослідження монографічні роботи вітчизняних та зарубіжних вчених, дані статистичних збірників Національного банку України та банківських установ, періодичні видання, а також фінансова звітність комерційного банку АТ «ПРИВАТБАНК».

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота бакалавра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (40 найменувань) та 3-х додатків. Загальний обсяг роботи становить 71 сторінок. Основний зміст викладено на 61 сторінках. Робота містить 10 таблиць, 8 рисунків.

Публікації. За результатами виконання кваліфікаційної роботи бакалавра опубліковано 1 статтю: «Стабілізація фінансово-економічної системи України» // VII Студентської науково-практичної конференції факультету фінансів та банківської справи Одеського національного економічного університету (18-19 квітня 2023 року).

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі «**Теоретичні аспекти формування та оцінки фінансових результатів комерційного банку**» розглянуто сутність та характеристика фінансових результатів комерційного банку, характеристика складових системи управління фінансовими результатами комерційного банку та аналітичне підґрунтя оцінки фінансових результатів комерційного банку.

У другому розділі «*Аналіз фінансових результатів АТ КБ «ПРИВАТБАНК»*» проаналізовано фінансово-економічну діяльність АТ КБ «ПРИВАТБАНК», аналіз доходів та витрати комерційного банку АТ «ПРИВАТБАНК» і оцінено абсолютні та відносні показники фінансових результатів АТ КБ «ПРИВАТБАНК».

У третьому розділі «*Напрями підвищення фінансових результатів комерційного банку в сучасних умовах*» запропоновано напрями підвищення ефективності складових механізму управління фінансовими результатами банку та сформовано стратегії, орієнтованої на підвищення фінансових результатів АТ КБ «ПРИВАТБАНК».

ВИСНОВКИ

У дипломному дослідженні наведено теоретичні узагальнення та надано практичні рекомендації щодо шляхів підвищення фінансових результатів комерційних банків.

1. Фінансові результати банку мають важливе значення для ефективного функціонування банківської установи, оскільки комерційний банк прагне досягти максимального прибутку на протязі тривалого періоду та забезпечити стійке фінансове положення.

Фінансові результати комерційного банку - це грошове вираження операційного прибутку установи, яка розраховується на основі різниці між доходами і витратами організації і визначається показником прибутку або збитку. Доходи банку складаються з відсотків за кредитами та депозитами, комісійних відрахувань за надані послуги, прибутку від торгівлі цінними паперами та інші. Витрати банку включають витрати на оплату праці, операційні витрати, витрати на обслуговування та підтримку інфраструктури та інші.

2. Характеристика складових систем управління фінансовим результатом комерційного банку показує, що кожна з них відіграє важливу роль у досягненні максимізації прибутку та ефективності діяльності банку. Планування та бюджетування дозволяють встановити фінансові цілі та контролювати їх виконання. Управління доходами спрямоване на максимізацію доходів банку шляхом розвитку продуктів та послуг, а також управління процентними ставками. Управління витратами зосереджене на ефективному використанні ресурсів та зменшенні непотрібних витрат. Управління ризиками має на меті ідентифікацію та управління різними видами ризиків для забезпечення ефективних фінансових результатів.

Ці складові системи є важливими інструментами для досягнення рентабельності та стабільності банку. Вони допомагають забезпечити оптимальне використання ресурсів, мінімізувати ризики та зберегти стійкий фінансовий стан.

3. Аналітичне підґрунтя оцінки фінансових результатів комерційного банку надає важливу інформацію та інструменти для оцінки фінансової продуктивності, стану ризиків та визначення тенденцій, що сприяють прийняттю обґрунтованих рішень. Аналітичне підґрунтя включає в себе збір, аналіз та інтерпретацію фінансових даних, таких як звіти про прибутки та збитки, балансові звіти, показники рентабельності, ліквідності та кредитної якості.

Загалом, це допомагає банку визначити сильні та слабкі сторони його фінансової продуктивності, а також виявити можливості для покращення. Це дозволяє управлінцям банку приймати обґрунтовані рішення щодо алокації ресурсів, розвитку нових продуктів та послуг, встановлення стратегічних цілей та контролю за їх досягненням.

4. Зробивши висновки до аналізу фінансово-економічну діяльність АТ КБ "ПриватБанк", можна сказати, що динаміка та структура активів та пасивів банку вказує на стратегічні зміни, спрямовані на забезпечення стабільності, розвитку та задоволення потреб клієнтів. Це підтверджує зростання інвестицій, збільшення вкладів клієнтів та впливову позицію банку на ринку. За період 2020-2022 рр. загальна сума активів зросли на 2419 млн. грн., а пасиви на 158071 млн. грн.

Збільшення динаміка та структура активів свідчить про збільшення інвестицій в цінні папери, зростання загальної суми активів та зменшення капіталу та інших активів. Ці зміни можуть бути спрямовані на оптимізацію активів, залучення додаткових ресурсів та забезпечення стійкості та розвитку банку. Збільшення динаміка та структура пасивів відображає зростання довіри клієнтів та збільшення їхніх вкладів. Це може свідчити про успішну роботу банку в залученні та утриманні клієнтів, а також про задоволення їхніх потреб. Однак, відбулося зменшення капіталу, що може бути наслідком розподілу прибутку або здійснення інвестицій та військовими подіями.

5. З аналізу доходів та витрат фінансово-економічної діяльності АТ КБ "ПриватБанк" можна зробити висновок, що він є стабільним та успішним банком, який досягає значних результатів в своїй галузі. У 2020 році банк заробив доходи у розмірі 63325 млн. грн., що є високим показником. Проте, витрати на ту ж період склали 40626 млн. грн. Це означає, що хоча прибуток банку є достатнім, але він не досягає значного рівня.

У 2021 році доходи АТ КБ "ПриватБанк" зросли до 72197 млн. грн., що свідчить про зростання бізнесу банку. Одночасно витрати значно зменшилися до 22551 млн. грн. Це означає, що банк досяг значного покращення своєї фінансової результативності, адже прибуток зросли до значного рівня. Та на кінець 2022 р. доходи банку також зросли порівняно з минулим роком до 79446 млн. грн., а витрати склали у розмірі 32076 млн. грн., це означає, що АТ КБ "ПриватБанк" продовжує зростати та досягає успіху в своїй галузі.

6. Під час оцінки абсолютних та відносних показників фінансових результатів АТ КБ "ПриватБанк" було виявлено, що прибутковість за період 2020-2022 років відповідає рекомендованим значенням та виявляє позитивну

динаміку покращення ефективності використання ресурсів та здатність до генерації прибутку. Це може свідчити про ефективність стратегії управління фінансовою діяльністю банку. Рентабельність активів та власного капіталу відображає зміни, які відбуваються в результаті діяльності банку, і хоча спостерігаються певні коливання, загальна тенденція є позитивною. Покращення ефективності генерації прибутку від фінансових операцій компанією відображається в чистій процентній маржі. Однак, варто детальніше вивчити проблеми, які можуть бути пов'язані зі зниженням рентабельності активів у 2022 році. Тому рекомендовано підвищити ефективність управління активами та оптимізувати операційні витрати.

7. Управління фінансовими результатами є важливою складовою успішної діяльності банку. Тому були визначені напрями підвищення ефективності складових механізму управління фінансовими результатами банку. АТ КБ "Приватбанк" може розглянути декілька таких напрямів:

1) покращення системи моніторингу та аналізу ризиків. Банк повинен мати ефективну систему оцінки та моніторингу ризиків, що може допомогти уникнути втрат та знизити ризик виникнення проблем у фінансовій діяльності;

2) розвиток фінансових інструментів. Наприклад, банк може розробити нові фінансові продукти, які будуть привабливі для клієнтів, такі як кредитні карти зі знижками та бонусами, інвестиційні продукти;

3) вдосконалення системи управління активами та пасивами. Банк може використовувати методики планування активів та пасивів, диверсифікації портфеля та моніторингу ризиків;

4) розвиток ефективної системи контролю за витратами. Банк може використовувати методики контролю за витратами, такі як аналіз витрат, раціоналізація витрат та оптимізація бізнес-процесів;

5) застосування інноваційних технологій в управлінні фінансовими результатами;

6) підвищення кваліфікацію персоналу, що займається управлінням фінансовими результатами банку. Банк може надавати своїм співробітникам навчальні курси та тренінги з управління фінансовими ризиками, фінансової звітності та аналізу фінансових даних.

8. За допомогою PEST-аналізу та SWOT-аналізу було визначено основні шляхи для поліпшення фінансових результатів АТ КБ "ПриватБанк", які виглядають наступним чином:

1) постійний моніторинг та аналіз фінансово-економічної діяльності банку з метою своєчасного виявлення потенційних ризиків та можливостей для поліпшення фінансових результатів;

2) збільшення кількості клієнтів та підвищення рівня задоволеності їх потреб за допомогою розвитку та вдосконалення банківських продуктів та послуг;

3) ефективне використання технологій для зменшення витрат та підвищення продуктивності працівників банку;

4) збільшення доходів за рахунок розширення географії та масштабів банківських операцій, а також за рахунок введення нових банківських продуктів та послуг;

5) застосування інноваційних технологій в управлінні фінансовими результатами;

6) підвищення кваліфікацію персоналу, що займається управлінням фінансовими результатами банку.

Зокрема, важливими факторами можна виділити розвиток інноваційних технологій та цифрових продуктів, що дозволить приваблювати нових клієнтів та підвищувати рівень клієнтської лояльності та забезпечення безпеки та управління ризиками. Поліпшення якості обслуговування та підвищення рівня клієнтської лояльності також є важливими стратегіями, оскільки це дозволить зберігати наявних клієнтів.